

	1924	1929	1933
Textilárúk	71.8%	—	40.5%
Nehézipar	60.5%	—	44.2%
Üveg.	—	50.0%	15.0%

1934-35-re vonatkozólag idevágó kimutatással nem rendelkezünk, viszont a termelés értékének kimutatása elárulja, hogy az önellátó irányzat megerősödött.

A román Konjunkturakutató Intézet adatai szerint az ipari munka termelékenysége 1924-25-höz viszonyítva 1932-33-ban a vegyészeti iparban 200, a textiliparban 88, a nehéziparban 87, a bőriparban 82, az élelmiszeriparban 72 százalékkal növekedett. Az egyes munkásra jutó tőkerész 1927-ben 184.600, 1933-ban 215.600 Lei. A termelékenység növekedése ezek szerint *inkább* a munkás fizikai teljesítményének fokozása, mint az állandó tőkerész emelkedésének a következménye. A legelterjedtebb racionalizálási mód a *Bedeaux*. Természetesen egy ilyen mértékű racionalizálási állandó munkástartalékhadsereg keletkezéséhez vezet, amelyet felduzzaszt a falvakból a városokba áramló szegényparasztság.

A válság közben bekövetkezett ipari fellendülés minőségi szempontból is fejlesztette a termelést. A tömegfogyasztási cikkek s az egyszerű termelőeszközök iparának teljes kifejlődése mellett gyors ütemben fejlődik a finomabb minőségű fogyasztási- és luxus-cikkek, továbbá a mind komplikáltabb termelőeszközök, szerszámgépek és motorok ipara. A feldolgozó ipar mindinkább felöleli a munkafolyamat összes fázisait a nyersanyagfeldolgozástól a kész áruig, a vasbányásztól a durvább robbanómotorokig, a nyersgyapjútól a kifogástalan minőségű szövetig. A romániai ipar a tömegfogyasztási cikkek s az egyszerűbb termelőeszközök önálló termelésére való áttérés válság előtti stádiumából a tömegfogyasztási ipar önálló termelésének befejező stádiumába s a termelőeszközök gyártásának viszonylag előrehaladott fókára jutott el. A fejlődés mennyiségi teljesítő képességét azonban mindig a korlátozott felvevőképességű piac viszonyában kell érteni.

ÁBRÁND EGY VÁROSI UDVARON

Írta: KORVIN SÁNDOR

*A fukar házfalak között
az udvar szűkös álom.*

*Szunnyadó, hideg négyszögén
vergődik ifjuságom.*

*Oly szűk itt minden; szögletes;
s a szárnyalót bezátja.*

*Sarkában kuporog a bus
alázat félszeg árnya.*

*A szél is oly alázatos;
másutt tán zászlót lenget, —
itt házi munkát végez és
A gyermeknek is enged.*

*Fehérnemű gyoics fellegét
ringatja alászállva.*

*A gyermek sárkányával leng
a tűzfal magasába.*

*Kimért és vakolt szirt e fal.
Vigyáz a feltörőre.*

*Gyermeki sárkány s ifju szív
kőmellű börtönőre.*

*Itt ülök... Lanyha fény locsol;
a pillantásom kószál,
s az udvart hű figyelmivel
beszövi, mint a pók-szál.*

Verdeső gally, lóbázó rongy
 a a szálat megbibálja, s
 s a könnyű hálón fölremeg a
 a csöpp mosónő válla.

Mióta mos? Hány éve márt
 Ma is; holnap és mindig.
 Száradó ingek ujjai
 titkos jelekkel intik...

Hajába költözik az ősz;
 s s ő mos csak — összetörve,
 A A gyermek felnő, elbukik
 s s egy udvart sétál körbe-

kkörbe; mint élő mutató
 Trója a lassu percet.
 É És vele ifjak, öregek,
 akiket vasravertek...

De nem!... E fájó megadást
 én fonom életükre.
 És alázatuk megaláz,
 mint cinkosságom tükre.

Szőjje az álmos szögletek
 prédaleső takácsa,
 a pók a hulló életek
 hálóját elmélázva, —

de nem az ifju képzelet!
 Az megfürdik a napba'
 s a hálón akadt sorsokat
 suhogva fölragadja.

Óh, felhőkkel vetélkedő
 ábrándom, büszke sárkány!
 Te vagy a fénylő zendülés,
 mely győz az udvar árnyán.

NŐK A MAI MAGYAR IRODALOMBAN

Irta: MÁNDY TERÉZ (Budapest)

Sokan vannak még ma is, akik lekicsinylően teszik félre a nőírók könyveit. Miért? — Oszlassuk el azokat az előítéleteket, melyek e kérdéshez fűződnek. Hisz a férfiaktól átvett „igazságok” terjesztésében, a nők helytelen láttatásában maguk a nők segédkeznek. A modern lélektan egyik szakirója szerint: „A női egyéniséghez látszólag konstitucionálisan tartozó teremtő és iniciatív készség hiánya sokkal inkább szexuális elfojtásokra és a belső küzdelmekre lekötött energiák inkomomijára, mint valóban fennálló tulajdonságokra mutat”. Tehát a felszabadult, gátolatlan életösztönű nő éppen olyan munkára képes, mint a férfi. De! — a nők nagyrésze nem áll még ennek a teljes felszabadultságnak a fokán. A felszabadultság még csak látszólagos, még csak külsőség! Teli gátlásokkal, konfliktusokkal, belső küzdelmekben őrlődnek. A nők nagyrésze ezeket a lelki vívódásokat írja le — önéletrajz-ként, naplólalakban, levélformában vagy akár harmadik személyben. A mai nőírók lényegében nem fejlődtek messzire a Baskircsev Mária naplójától. Legtöbbjük nem látja meg az önmagán kívül álló dolgokat, nem tudnak önmaguktól elszakadni, munkáik teli kóros problémákkal, beteges meglátásokkal. Persze a férfiírók munkái sem duzzadnak az egészségtől és életerőtől. De mégis, a nők nagyobb hányada ad irodalomként az olvasó számára érdektelen önvivódásokat. Kétségtelenül, nemcsak ott van a hiba, hogy a női tehetséget az évszázados elnyomás, az ösztönök kényszerű elfojtása elsorvasztotta és hogy a nők pszichicailag még nem szabadultak fel, hanem a baj ott van, hogy a mai társadalom konzerválni igyekszik ezt az állapotot. Felszabadult, tisztalátású írásnak nehezen akad kiadója; mert azok a gátlások, melyek a nő tehetségét megbénítják a mai társadalom ideológiai támaszai. Szükség